

T Ö R É N K E R T

- „Zsendülni kezd a zsenge határ...” -

Kalendárium

- Ne pusztítsd a hóvirágot!

Zöld mozaik

- Az üveg útja

Mese

- Tavaszt hirdető pipitér

Ügyeskedj!

- Gondolkozz! Oldd meg!

Legyél Te is indián!

- Az újabb próba

Egészség-ábécé

- Éltetőnk, a víz

Március – Tavaszelő, Böjtmás hava

Nőnap környékén majd minden aluljáróban és utcasarkon fillérékért kínálják az árusok a tavasz hírnökét, a **hóvirágot**. Vajon gondolunk-e arra, hogy honnan és hogyan kerül ilyen mennyiségű hóvirág az utcai árusokhoz?

Sajnos a természetvédelmi kutatások bizonyítják, hogy az illegálisan árusított hóvirágok csaknem kizárólag védett területekről, főként nemzeti parkokból származnak. A parkok védett területeiről kartondobozokban érkeznek Budapestre és a nagyobb városokba a csokrok. Képzeliétek, évente sok millió hóvirág esik áldozatul!

A vidéki nyugdíjasoktól erre szakosodott szervezett csoportok veszik meg az árut, majd négyszer-ötször drágábban értékesítik azt a városokban.

Biztató jel, hogy néhány éve megjelentek a cserépben hajtatott hagymás hóvirágok is a virágboltokban. A négy-hat hagymát tartalmazó cserépes hóvirág ára tavaly 200-400 forint között volt, így versenyképesse kezd válni a termesztésből származó növény a vadon gyűjtöttel. Szerencsére

az Európai Unió is nagymértékben korlátozni kívánja ezt a piacot.

Fontos, hogy óvjuk a körülöttünk lévő természetet. Ezért kérlek benneteket, ha tehetitek, az utcai árus vadon szedett növényei helyett virágboltban (és nagyobb üzletekben) kapható cserépes hagymás hóvirágot vegyetek. Ráadásul a boltokban kapható fajták látványosabbak, nagyobb virágúak és sokáig virágoznak.

Vallási ünnepek:

március 1.: Hamvazószerda

március 5.: Nagyböjt 1. vasárnapja

március 12.: Nagyböjt 2. vasárnapja

március 19.: Nagyböjt 3. vasárnapja

március 20.: Szent József emlékezete

március 25.: Gyümölcsoltó Boldogasszony

március 26.: Nagyböjt 4. vasárnapja

Jeles napok:

március 8.: Nemzetközi Nőnap

március 15.: Nemzeti ünnepünk

március 22.: A Víz Világnapja

március 27.: Színházi Világnap

Márti

Kányádi Sándor: Hófoltos még a határ

Hófoltos még a határ
s a dombok oldala.

Szunnyadoz még a kökény
s galagonya.

Alszik még a rengeteg
s a kertekben a fák,
de nyitogatja fehér
szemét a hóvirág.

S az ibolya is ébred
a sombokor alatt:
költögeti a szelíd
napsugarak.

Az ibolyató fölött
a sombokor pedig
álmában már színarany
virágot álmodik.

FELHIVAS!

Kérjük, ajánlja fel adójának 1%-át a Magyar Máltai Szeretetszolgálat javára.

Adószám: 19025702 - 1 - 43

Köszönjük!

Kiadja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiója

Szerkesztő: Till Csaba ■ A lapot irták: Krul Zsuzsa, Mészáros Márta, Taróliné Kardos Ágnes, Varga Zsuzsanna, Zsóri Anikó
■ Tördelő: Farkas Péter ■ Felelős kiadó: Győri-Dani Lajos ■ A NYOMDAI MUNKÁKAT A FOLPRINT GYŐRSÁVONYMA VÉGEZTE

Levél cím: 1033 Budapest 111. ker., Miklós u. 32.
Telefon: 388 - 87 - 60, 388 - 89 - 20
Fax: 368 - 42 - 83
E-mail: tunderkert@mmszbp.hu
Website: http://www.mmszbp.hu

Az üveg útja

– a homoktól a pohárig –

Ezúttal a mindennap használatos üvegről írok Nektek.

Az első üveg-edényeket idősámításunk előtt az egyiptomiak készítették, s innen indult el világhódító útjára az anyag.

A római császárok idején az üveggyártásnak már nagy központjai

voltak. A ma is használatos üvegfúvó pipát is a rómaiak találták fel. Az üvegfúvó pipával egészen vékony falú üvegeket lehetett készíteni.

Az üveg fő alapanyaga a megtisztított homok, amihez a gyártásnál szódát és egyéb anyagokat kevernek, majd kemencében megolvasztják, formába öntik, ami-
ben megdermed, így nyeri el jellegzetes átlátszó, kemény állagát.

Az üveg nagyon ellenálló anyag, jól szigetel, nem engedi át a folyadékot, ezért leggyakrabban ablak, edények, poharak (sokszor dísz tárgyak) készítésére használják. Az üveggyárakban fehér (átlátszó) és színes üveget gyártanak. A színes üveget olyan élelmiszerek csomagolására

használják, amelyeket védeni kell a fénytől, például a bort.

Az üveget – miután már nincs szükségünk rá és jó helyre dobtuk (szelektív hulladékgyűjtőbe) – újra fel lehet használni, újra ugyanolyan jó minőségű üveget lehet belőle előállítani, mint amilyen volt.

Ezért fontos, hogy az üvegeket tisztán dobjuk a hulladékgyűjtőbe és ne keverjük össze a színes és a fehér üveget!

Az összegyűjtött üveget a gyárban összetörik, mágnesekkel eltávolítják a fémkupakokat, majd megtisztítják és apró darabokra zúzzák. Ezután megolvasztják

és újra formákat öntenek belőle.

Az újrahasznosított üveg előállításához kilencszer kevesebb energiára van szüksége az üveggyárnak, ezért sokkal gazdaságosabb és környezetkímélőbb, mint a homokból és a többi alapanyagból készített nyers üveg előállítása.

A szemétdombra került üveg pedig szinte örökre ott marad, csak a szeméthalmot növeli.

V. Zsuzsa

GAZDAG ERZSI TAVASZT HIRDETŐ PIPITÉR

„Jön a tavasz! Jön bizony!
Itt lépked a pázsiton.”
Ezt mondja a kis pipitér,
kinek szava is százat ér.

A tavaszt hirdeti szegény,
gyenge kis árva pipitér.
Mindaddig mondja, hirdeti,
míg a tavasz is hisz neki,

Nézd, hogy virít, hogy integet!
Neked beszél, csakis neked.
Százszorszép szemét rád veti...
Higgyél neki! Higgyél neki!

s kibontva napsugár-haját
kacagva jön a parkon át.
A pipitért megöleli,
öle virággal lesz teli.

Még minden bokor alszik itt,
csupán a százszorszép virít.
A dermedt parknak gyér fűvén
a tavaszt hirdeti szegény.

Jufász Amanda, 9 éves

Egészség-ábécé Március 22.

– a Víz Világnapja –

• A víz mint éltető elem

Az emberi szervezet 60-70%-a víz. A tápanyagok víz közvetítésével jutnak be a sejtbe, ott víz segítségével hasznosulnak és a keletkezett végtermékek a víz által távoznak a sejtből.

• A folyadékpótlás fontossága

A napi folyadékszükséglet 2-2,5 liter. A szükséges folyadékmennyiség nagyobb részét italokkal pótoljuk. Kisebb hányadát ételekkel is magunkhoz vehetjük. Fontos tudni, hogy sportoláskor, nyári hőségben és egyes betegségek esetén (hiányás, hasmenés, láz) jóval több folyadék távozik a szervezetből és ezt a hiányt fokozott folyadékbevitellel pótolni kell.

• A szomjúság legjobban vízzel oltható

- tiszta víz (ha a csapvíz iható minőségű és ásványi anyag tartalma megfelelő)

- ásványvíz (a természetes ásványvizek dúsak kalciumban, magnéziumban, vasban és fluorban)

• Érdekesség

Hetekig élhetünk táplálék nélkül, de víz nélkül csak napokig maradhatunk életben.

A víz világnapjának célja minél szélesebb körben tudatosítani, hogy minden csepp tiszta víz számít; felhívni a

figyelmet az ivóvízzel kapcsolatos problémákra és környezettudatos magatartásra, cselekvésre ösztönözni az embereket.

1. Színezd feketére a két ponttal (••) jelölt részeket!

2. Fejtsd meg a képrejtvényeket!

+

+

3. Színezd ki az alábbi madarak közül, amelyiket visszavárjuk téli szállásáról!
A nevüket is tudod?

4. Színezd ki a képet az utasításnak megfelelően!

Összeállította:
Zsuzsa

• sötétzöld

| világoszöld

○ világoskék

△ fehér

□ szürke

Gyerekszemmel

1. Végre itt a tavasz. Lehet több időt tölteni a szabadban...

– Ó – én már nagyon vártam! Végre jobb az idő, tudunk focizni, kosárlabdázni. Bár télen is tudtunk játszani, de a fűtött termék nagyon drágák. Így csak ritkán lehetett igazán jól sportolni. Most már jó lesz, mert majd minden nap a pályán lehetünk. Szerencsére sokan szeretünk focizni, így nincs emberhiány.

2. Szoktál kirándulni?

– Igen, ha jön a jó idő, mindig megyünk a szüleimmel túrázni a hegyekbe. Ilyenkor a barátom is eljön velünk, ha a szülei elengedik. Sőt, van, hogy a nővéremet is rá lehet venni egy kis

„gyaloglásra”. Mert ő egyébként elég lusta. Főleg mióta barátja van.

3. Haverok, buli...

– Természetesen velük együtt is kimozdulunk néha, biciklitúrákat szervezünk, és ha jobb idő lesz, mehetünk szalonnát sütni az egyik barátom apjához. Persze lehet, hogy erre még várni kell egy kicsit. Mármint a jobb időre. Én nagyon szeretem az ilyen kerti partikat. Remélem, egyszer nekem is lesz majd egy nagy házam, szép nagy kerttel, fürdőmedencével, ahol majd nagy bulikat tarthatok. De addig beérem Gábor bá'-nál a szalonnasütéssel, pörköltfőzéssel.

Zsani

LEGYÉL TE IS INDIÁN!

1. Mire gondolhattam? Nevezd meg!

Két ellenség kibékülésekor használták. _____

Az ő dolguk volt a tipi felállítása. _____

Indián csónak neve. _____

Ha legyőzték ezt az állatot, karmából láncot készítettek. _____

Indián köszöntés. _____

Íde kerül az indián, ha meghal. _____

2. Igazak vagy hamisak az alábbi állítások?

Sok indián vágta le s fűzte fel nyakláncnak a megölt ellenség lábujját. _____

Az indiánok bőrkikészítéssel, kukoricatermesztéssel, harci lovak befogásával is foglalkoztak. _____

Onnan lehet tudni, hány éves az indián, hogy hány tollból áll a fejdísz. _____

Az indiánok nevüket felfedezőjüktől, Kolumbusz Kristóftól kapták, aki azt hitte, hogy Indiába érkezett. _____

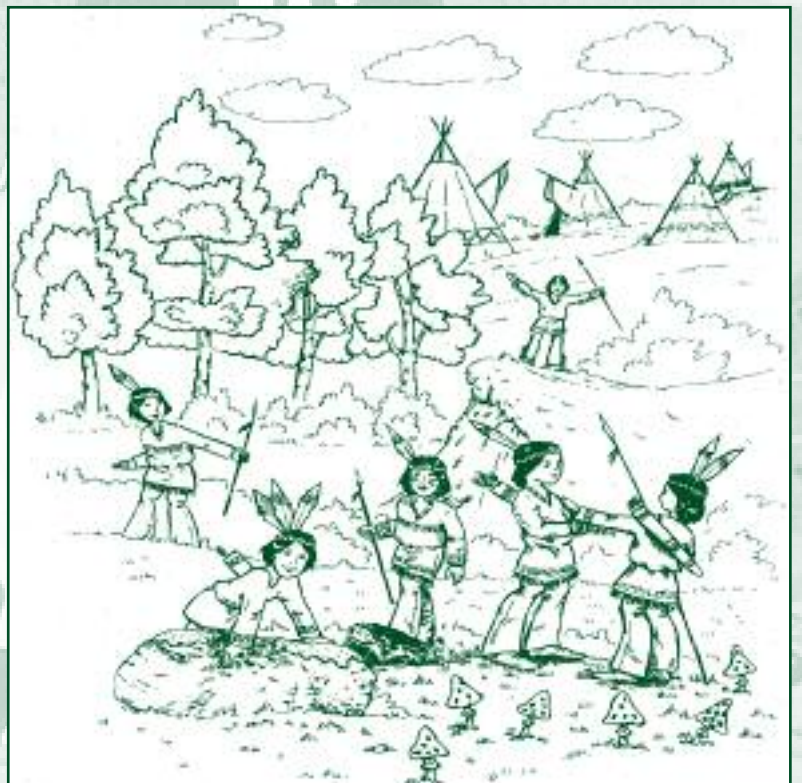
2. Színezzétek ki a képet!

Várjuk a helyes megfejtéseket!

Cím: MMSZ Egyesület Módszertan

(Kék Hold és Mókás Medve)

1033 Budapest, Miklós utca 32.

Összeállította:

Zsuzsa

LAJOS U.:

Csoportos játékok kiskamaszoknak: március 7., 21., 28. (keddenként) 16.30-tól
Kicsik kézművese: március 9., 23. (csütörtökönként) 10.30-tól
Csocsózás: március 2., 9., 16., 23., 30. (csütörtökönként) 16.00-tól
Aprók tánca: március 7., 21. (keddenként) 11.00-tól
Múzeumlátogatás: március 4. (szombat) 9.00-tól
 március 12. (vasárnap) 9.00-tól
Március 15-i kézműves: március 14. (kedd) 16.30-tól
Fifikusok (érdekes kísérletek): március 11. (szombat) 15.30-tól

HUSZTI ÚT:

Kicsik kézművese: március 7., 14., 21., 28. (keddenként) 16.00-tól
Agyagozás: március 2., 9., 16., 23., 30. (csütörtökönként) 16.00-tól
Aprók tánca: március 3., 10., 17., 24., 31. (péntekenként) 16.00-tól
Filmklub: március 11., 25. (szombatonként) 16.00-tól
Aerobictanfolyam: március 1., 8., 15., 22., 29. (szerdánként) 16.00-tól
Baba-mama klub: március 13., 27. (hétfőnként) 10.00-tól
Március 15-i kézműves: március 15. (szerda) 16.00-tól
Fifikusok (érdekes kísérletek): március 18. (szombat) 15.30-tól

KERÉK U.:

Agyagozás: március 9., 23. (csütörtökönként) 16.00-tól
Kicsik kézművese: március 1., 8., 22., 29. (szerdánként) 10.00-tól
Ovisok kézművese: március 1., 8., 22., 29. (szerdánként) 16.00-tól
Iskolások kézművese: március 3., 17., 31. (péntekenként) 16.00-tól
Ytong-tégla faragás: március 2., 16., 30. (csütörtökönként) 16.00-tól
Társas parti: március 5., 12., 19., 26. (vasárnaponként) 15.00-tól
Diavetítés: március 6., 13., 20., 27. (hétfőnként) 16.00-tól
Baba-mama klub: március 6., 13., 20., 27. (hétfőnként) 10.00-tól
Aprók tánca: március 7., 21. (keddenként) 16.00-tól
Március 15-i vetélkedő: március 16. (csütörtök) 15.00-tól
Fifikusok (érdekes kísérletek): március 4. (szombat) 15.30-tól

ZEMPLÉN U.:

Baba-mama klub: március 1., 15., 29. (szerdánként) 11.00-tól
Kézműves foglalkozás: március 2. (csütörtök) 16.00-tól
 március 4., 11., 19., 25. (szombatonként) 15.00-tól
Pingpongbajnokság: március 18. (szombat) 14.00-tól
Focibajnokság: március 11. (szombat) 14.00-tól
Tavaszköszöntő koncert: március 7. (kedd) 16.00-tól
Irodalmi kör: március 10., 14. (keddenként) 16.00-tól

GYŰRŰ U.:

Kézműves foglalkozás: szerdánként 16.00-tól
Filmklub: csütörtökönként 16.00-tól
Baba-mama klub: március 3., 17., 31. (péntekenként) 10.00-tól
Teadélután kamaszoknak: március 14. (kedd) 16.00-tól
Gombfocibajnokság: minden hétfőn
Focibajnokság: március 11. (szombat) 14.00-tól
Pingpongbajnokság: március 18. (szombat) 14.00-tól

SILVÁNUS SÉTÁNY:

Énekes-mondóka foglalkozás: keddenként, csütörtökönként 10.30-tól
Kézműves foglalkozás: hétfőnként és péntekenként 16.00-tól
Diafilmvetítés: szerdánként 17.00-tól
Játékos teadélután (10-14 éveseknek): március 24. (péntek) 16.00-tól

F E L H Í V Á S !

MINISZTER – ZENÉES TEHETSÉGKUTATÓ-VERSENY!

Ha elmúltál már 8, de még nem vagy 14 éves, jelentkezz bátran bármilyen
 énekes vagy hangszeres produkcióval a Lajos utcai játszótéren.

A verseny időpontja: 2006. április 6. (csütörtök), 16 óra 30 perc.

SOK SIKERT!

Kedves Gyerekek!

Készítsünk ebben a hónapban egy 48-as huszárt! Színezzétek ki, majd vágjátok körbe a részeket! Milton-kapoccsal szereljétek össze a darabokat. A ponttal jelölt helyekre tegyétek a kapsot.

Jó munkát kívánok!

Zsuzsa

